

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาข้อสรุปในการเปรียบเทียบตัวสถิติทดสอบ สำหรับทดสอบความเท่ากันของค่าเฉลี่ยของประชากร 3 และ 5 กลุ่ม โดยอาศัยตัวสถิติทดสอบ 4 ประเภท คือ ตัวสถิติทดสอบเอฟ (F Test) ตัวสถิติทดสอบครัสคัล-วัลลิส (Kruskal Willis) ตัวสถิติทดสอบนอร์มอลสกออร์ (Normal Score) และตัวสถิติทดสอบแบบดัดแปลงต่อเนื่อง (Adaptive Test) โดยใช้วิธีการจำลอง (Simulation) ด้วยเทคนิคมอนติคาร์โล (Monte Carlo Technique) เพื่อกำหนดรูปแบบและปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการศึกษาได้ตามต้องการ

รายละเอียดเกี่ยวกับแผนการทดลอง ขั้นตอนการทดลองรวมทั้งโปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง จะได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

3.1 แผนการทดลอง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ ทำการกำหนดสถานการณ์ต่างๆ เพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจของการทดสอบของตัวสถิติทดสอบทั้ง 4 ประเภท ภายใต้ขอบเขตการแจกแจงที่กำหนด, จำนวนกลุ่มตัวอย่าง, ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด ดังนี้

1. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 3 และ 5 กลุ่ม
2. กำหนดขนาดตัวอย่างมีขนาดเท่ากันทุกกลุ่ม เป็น 5,10,20,30,40 และ 50
3. กำหนดอัตราส่วนของค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กรณี คือ
 - 3.1 กรณีอัตราส่วนค่าเฉลี่ยเท่ากัน
 - 3.2 กรณีอัตราส่วนค่าเฉลี่ยไม่เท่ากัน
4. การประมาณการแจกของตัวสถิติทดสอบ เมื่อประชากรมีการแจกแจงดังนี้

4.1 การแจกแจงแลมดาของตุกกีร์

- กำหนดค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน เท่ากับ 1.0
- กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่ง ดังตาราง

ความเบ้	ความโด่ง	ความเบ้	ความโด่ง	ความเบ้	ความโด่ง
0.0	1.8	1.0	4.2	2.0	11.4
	3.0		5.4		12.6
	6.0		8.4		15.6
0.5	2.4	1.3	5.8		
	3.6		7.0		
	6.6		10.0		

4.2 การแจกแจงปกติ

- กำหนดค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนเท่ากับ 100.0 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแล้วว่าไม่ว่าจะเปลี่ยนค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเป็นเท่าใดก็ตาม ผลลัพธ์ที่ได้มีค่าเหมือนเดิม

- สัมประสิทธิ์ความเบ้และสัมประสิทธิ์ความโด่งเป็น 0.0 และ 3.0 ตามลำดับ

ลำดับ

4.3 การแจกแจงแกมมา

- กำหนดค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ค่าพารามิเตอร์ α และ λ ดัง

ตาราง

λ	α	ค่าเฉลี่ย	ความแปรปรวน	ความเบ้	ความโด่ง
1.0	1.0	1.0	1.0	2.0	9.0
	2.25	1.5	1.0	1.3	5.7
2.0	4.0	2.0	1.0	1.0	4.5

- ค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่งเป็นดังตารางที่ระบุข้างต้น

4.4 การแจกแจงลอกนอร์มอล

- กำหนดค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเท่ากับ 0.5 และ 0.0025 ตามลำดับ

ลำดับ

- สัมประสิทธิ์ความเบ้และสัมประสิทธิ์ความโด่ง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความแปรปรวน	ความเบ้	ความโด่ง
0.260	0.29	1.93	10.32
0.732	0.16	1.30	6.158
1.048	0.10	1.00	4.855

5. กำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10

3.2 วิธีดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนในการดำเนินงานทดลองมีดังนี้

1. สร้างการแจกแจงของประชากรตามลักษณะที่กำหนดไว้ตามแผนการทดลอง
2. คำนวณค่าตัวสถิติทดสอบทั้ง 4 ประเภท
3. การหาความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการ

ทดสอบ โดยรายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

3.2.1 สร้างรูปแบบการแจกแจงของประชากรตามที่กำหนด

การผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงตามที่กำหนด ได้จากการจำลอง ด้วยการใช้เทคนิคมอนติคาร์โล โดยการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาฟอร์แทรน (FORTRAN)

1. การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูปในช่วง (0,1) (Random number)

การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูปในช่วง (0,1) เป็นพื้นฐานในการผลิตตัวเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบอื่นๆ ซึ่งตัวเลขสุ่มที่ผลิตขึ้นต้องมีลักษณะความเป็นอิสระซึ่งกันและกัน และมีวิธีการผลิตเลขสุ่มเอกรูป (0,1) ที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ วิธีการผลิตเลขสุ่มแบบ Multiplicative Congruential Method โดยจะผลิตตัวเลขสุ่มจากสมการ

$$X_i = (aX_{i-1}) \text{ mod } M \quad ; i = 1, 2, 3, \dots$$

เมื่อ X_i เป็นเลขสุ่มตัวที่ i

X_0 เป็นตัวเลขเริ่มต้น
 M เป็นค่าคงที่
 a เป็นค่าคงที่

$\text{mod } M$ หมายถึง ค่า (aX_{i-1}) นหารด้วย M และ X_i คือเศษเหลือจำนวนเต็มที่ได้จากการหาร aX_{i-1} ด้วย M เมื่อเริ่มค่า X_0 เป็นค่าเริ่มต้น (initial value หรือ seed) จะได้ตัวเลขสุ่ม X_1, X_2, X_3, \dots ตามลำดับ ซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็มที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง $M-1$ จากนั้นหาร X_i ด้วย M จะได้ตัวเลขสุ่มมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 การกำหนดค่า M, a และ X_0 มีความสำคัญในการผลิตตัวเลขสุ่มให้ได้คุณสมบัติอิสระ และมีการแจกแจงเอกรูป $(0,1)$ และมีคาบ (period) ของตัวเลขสุ่มยาวมากพอที่จะใช้งานได้ หนทางหนึ่งที่นิยมใช้กันในการกำหนดค่า M, a และ X_0 คือ กำหนดค่า M ให้เป็นจำนวนเต็มที่ใหญ่ที่สุดที่สามารถคำนวณได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยที่ $M = 2^b$ เมื่อ b เป็นค่าความยาว 1 คำ (word) หรือจำนวนบิต (bit) ใน 1 คำ เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ 32 บิต จะกำหนด $M = 2147483647$ กำหนดค่า a เท่ากับ $7^5 = 16807$ และค่า X_0 เป็นจำนวนเต็มบวกที่มีค่าไม่มากกว่า M

ดังนั้นการผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูปในช่วง $(0,1)$ ด้วยวิธีการข้างต้นเขียนเป็นโปรแกรมย่อย SUBROUTINE RAND(IX,RD) ได้ดังรูปที่ 3.1

```

SUBROUTINE RAND(IX,RD)
  IX = IX*16807
  IF (IX.LT.0) IX = IX+2147483647+1
  RD = IX*0.465661E-9
  RETURN
END

```

รูปที่ 3.1 แสดงโปรแกรมย่อยที่ใช้ผลิตเลขสุ่ม $U(0,1)$

คำอธิบาย

IX คือ ค่า seed เริ่มต้น ค่าของ IX จะเป็นจำนวนเต็มบวกใดๆ
 ไม่เกินค่า 2147483647

RD คือ ค่าของตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูปในช่วง $(0,1)$

2. การผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงแลมดาของตุกัร์

การผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงแลมดาของตุกัร์ที่มีพารามิเตอร์ $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ และ λ_4 มีขั้นตอนวิธีการดังนี้

1. สร้างค่าตัวเลขสุ่ม (RD) ดังโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน ดังรูปที่ 3.1
2. การผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงแลมดาของตุกัร์ที่มีพารามิเตอร์ $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ และ λ_4 โดยการนำตัวเลขสุ่มที่ได้จากการสร้างในข้อ 1. มาแทนในสมการที่ (3.1) ดังนี้

$$X = \lambda_1 + [RD^{\lambda_3} - (1 - RD)^{\lambda_4}] / \lambda_2 \quad ; \quad 0 \leq RD \leq 1 \quad (3.1)$$

ซึ่งสามารถหาค่า $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4$ เมื่อกำหนดค่าความเบ้และความโด่งที่ระดับต่างๆ ได้จากตาราง Ramberg ในภาคผนวก ข โดยที่ค่า λ_1, λ_2 เป็นค่าที่มีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์และความแปรปรวนเท่ากับ 1 แต่ถ้าค่าเฉลี่ยเป็น μ และความแปรปรวนเป็น σ^2 จะต้องแปลงค่า λ_1, λ_2 จากตาราง ดังนี้

$$\lambda_1(\mu, \sigma^2) = \lambda_1(0,1)\sigma + \mu \quad (3.2)$$

$$\lambda_2(\mu, \sigma^2) = \lambda_2(0,1) / \sigma \quad (3.3)$$

สามารถเขียนเป็นโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน LAM1 ดังรูปที่ 3.2

```
FUNCTION LAM1(AM1,AM2,AM3,AM4,DM1,SG1)
```

```
REAL LAM1
```

```
COMMON /SEED/IX
```

```
A1 = AM1*SQRT(SG1) + DM1
```

```
A2 = AM2/SQRT(SG1)
```

```
CALL RAND (IX,RD)
```

```
LAM = A1+(RD**AM3-(1-RD)**AM4)/A2
```

```
RETURN
```

```
END
```

รูปที่ 3.2 แสดงโปรแกรมย่อยฟังก์ชันที่ใช้ผลิตตัวแปรสุ่มแลมดาของตุกัร์

คำอธิบาย

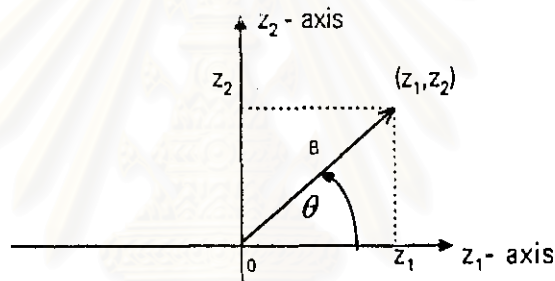
AM1,AM2,AM3,AM4 คือ ค่าพารามิเตอร์ที่กำหนดตามตารางของ Ramberg

DM1,SG1 คือ ค่าพารามิเตอร์ที่ต้องป้อนเข้าไปในโปรแกรมพร้อมค่าเริ่มต้น IX

LAM1 คือ ค่าของตัวแปรสุ่มโลจิสติกที่มีพารามิเตอร์เป็น $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4$ ที่ผลิตได้

3. การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงปกติ

การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงปกติใช้วิธีของ Box และ Muller (1958) ซึ่งผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงปกติมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยเป็น 0 และความแปรปรวนเป็น 1 พร้อมกัน 2 ค่า โดยใช้ตัวผลิต (generator) Z_1 และ Z_2 ดังรูป

จากรูปจะได้ว่า

$$Z_1 = B \cos(\theta) \quad (3.4)$$

$$Z_2 = B \sin(\theta) \quad (3.5)$$

จากสมการ (3.4) และ (3.5) พิสูจน์ได้ว่า B และ θ เป็นอิสระกัน และ $B^2 = Z_1^2 + Z_2^2$ มีการแจกแจงแบบเลขชี้กำลัง (Exponential distribution) ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ θ มีการแจกแจงเอกรูปในช่วง 0 ถึง 2π เรเดียน (Radians) ดังนั้นจึงสามารถใช่วิธีการแปลงผกผัน (Inverse transformation) สร้างเลขสุ่มของ B และ θ ได้ดังนี้

$$B = [-2\ln(RD_1)]^{1/2} \quad (3.6)$$

$$\theta = 2\pi(RD_2)$$

เมื่อ RD_1 และ RD_2 เป็นเลขสุ่มอิสระจากการแจกแจงเอกรูปในช่วง (0,1)

จากสมการ (3.4), (3.5) และ (3.6) สามารถสร้างเลขสุ่มที่มีการแจกแจงปกติมาตรฐานจากเลขสุ่ม 2 ชุด คือ RD_1 และ RD_2 กล่าวคือ

$$Z_1 = [-2\ln(RD_1)]^{1/2} \cos(2\pi RD_2)$$

$$Z_2 = [-2\ln(RD_1)]^{1/2} \sin(2\pi RD_2)$$

ซึ่ง RD_1 และ RD_2 เป็นค่าตัวเลขสุ่ม $U(0,1)$ ตั้งโปรแกรมย่อย SUBROUTINE RAND(IX,RD)

เมื่อได้ตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงปกติมาตรฐานแล้ว เราสามารถสร้างตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงปกติ ที่มีค่าเฉลี่ย μ และความแปรปรวนเป็น σ^2 ได้โดยการแปลงค่าตัวแปรสุ่มแบบปกติมาตรฐาน โดยอาศัยสมการ

$$X_1 = \mu + \sigma Z_1$$

$$X_2 = \mu + \sigma Z_2$$

ซึ่งจะได้ X_1 และ X_2 เป็นอิสระกัน โดยสามารถสร้างโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน NORM1(DMEAN1,SIGMA1) สำหรับผลิตตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงปกติ (μ, σ^2) ดังรูป 3.3

```
FUNCTION NORM1(DM1,SG1)
```

```
REAL NORM1
```

```
COMMON /SEED/IX
```

```
PI = 3.1415926
```

```
CALL RAND(IX,RD)
```

```
Z1 = SQRT(-2*ALOG(RD))*COS(2*PI*RD)
```

```
NORM1 = Z1*SG1+DM1
```

```
RETURN
```

```
END
```

รูปที่ 3.3 แสดงโปรแกรมย่อยฟังก์ชันที่ใช้ผลิตตัวแปรสุ่มแบบปกติมาตรฐาน

คำอธิบาย

DM1,SG1 คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นพารามิเตอร์ที่ต้อง
ป้อนเข้าไปในโปรแกรมพร้อมค่าเริ่มต้น IX

NORM1 คือ ค่าของตัวแปรสุ่มแบบปกติ (μ, σ^2) ที่ผลิตได้

4. การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแกมมา

การผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงแกมมา ที่มีพารามิเตอร์ α และ λ มีชั้น

ตอนวิธีดังนี้

$$1. \text{ คำนวณ } a = \sqrt{2\alpha - 1}$$

$$b = 2\alpha - 2\ln 2 + 1/a$$

2. ผลิตเลขสุ่ม RD_1 และ RD_2 จากโปรแกรมย่อย SUBROUTINE RAND(IX,RD)

$$3. \text{ คำนวณ } x = \alpha [RD_1 / (1 - RD_1)]^a$$

4. ถ้า $x > b - \ln(RD_1^2 \cdot RD_2)$ ไม่ยอมรับค่า x ให้กลับไปทำขั้นที่ 2 แต่ถ้า $x \leq b - \ln(RD_1^2 \cdot RD_2)$ ได้ค่า $X = x$ ซึ่งจะมีค่าเฉลี่ย และความแปรปรวนเท่ากับ α เพราะฉะนั้น เมื่อต้องการหาค่า X ที่มีค่าเฉลี่ย $\frac{\alpha}{\lambda}$ และค่าความแปรปรวน $\frac{\alpha}{\lambda^2}$ ให้ทำในขั้นที่ 5
ต่อไป

$$5. \text{ ค่า } X = \frac{x}{\lambda}$$

โดยสามารถสร้างโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน GAMA1(ALPHA1,GAM1) สำหรับผลิต
ตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแกมมา ได้ดังรูปที่ 3.4

```
FUNCTION GAMA1(ALPHA1,GAM1)
```

```
COMMON /SEED/IX
```

```
A = SQRT(2*ALPHA1-1)
```



```

B = 2*ALPHA1-(2*ALOG(2))+1/A
14 CALL RAND(IX,RD1)
   CALL RAND(IX,RD2)
   X = ALPHA1*(RD1/(1-RD1))**A
   XB = B-ALOG ((RD1**2)*RD2)
   IF (X.GT.XB) GOTO 14
   GAMA1 = X/GAM
   RETURN
   END

```

รูปที่ 3.4 แสดงโปรแกรมย่อยฟังก์ชันที่ใช้ผลิตตัวแปรสุ่มแบบแกมมา

คำอธิบาย

ALPHA1,GAM1 คือ พารามิเตอร์ที่ป้อนเข้าไปในโปรแกรมพร้อมค่าเริ่มต้น IX

GAMA1 คือ ค่าของตัวแปรสุ่มแบบแกมมาที่ผลิตได้

5. การผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงลอกนอร์มอล

เนื่องจากการแจกแจงลอกนอร์มอลมีความสัมพันธ์กับการแจกแจงปกติ คือ ถ้า X เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงปกติ ที่มีค่าเฉลี่ย μ และความแปรปรวนเท่ากับ σ^2 แล้ว $Y = \exp(X)$ จะมีการแจกแจงลอกนอร์มอล

ดังนั้นการผลิตตัวแปรสุ่มให้มีการแจกแจงลอกนอร์มอล ที่มีพารามิเตอร์ μ และ σ^2 มีขั้นตอนวิธีการดังนี้

1. ผลิตตัวแปรสุ่มแบบปกติที่มีค่าเฉลี่ย μ และความแปรปรวนเท่ากับ σ^2 ดังโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน รูปที่ 3.2

2. สร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงลอกนอร์มอล ได้จากค่าชี้กำลัง (exponential) ของตัวแปรสุ่มแบบปกติ ที่ได้จากข้อ 1.

สามารถสร้างโปรแกรมย่อยฟังก์ชัน LOGN1(DM1,SG1) สำหรับผลิตตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงลอกนอร์มอล ได้ดังรูปที่ 3.5

```
FUNCTION LOGN1(DM1,SG1)
REAL LOGN
A = NORM1(DM1,SG1)
LOGN1 = EXP(A)
RETURN
END
```

รูปที่ 3.5 แสดงโปรแกรมย่อยฟังก์ชันที่ใช้ผลิตตัวแปรสุ่มแบบลอกนอร์มอล

คำอธิบาย

DM1,SG1 คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแจกแจงปกติ ที่ต้องป้อนเข้าไปในโปรแกรมพร้อมค่าเริ่มต้น

LOGN1 คือ ค่าของตัวแปรสุ่มลอกนอร์มอล

3.2.2 การคำนวณค่าสถิติทดสอบ

ภายหลังจากทำการสุ่มตัวอย่างตามลักษณะการแจกแจง, จำนวนกลุ่มตัวอย่าง, ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และอัตราส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตามแผนการทดลองที่ได้กำหนดแล้วนั้น จากโปรแกรมย่อยที่ได้สร้างขึ้นดังที่แสดงไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการคำนวณค่าสถิติทดสอบต่างๆ ตามสูตรของสถิติทดสอบแต่ละวิธี ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสถิติทดสอบแต่ละประเภท ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่สนใจศึกษา

3.2.3 การคำนวณค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบ

การคำนวณค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบ ขั้นตอนในการคำนวณมีดังนี้

1. สุ่มตัวอย่าง คำนวณค่าสถิติ และทำการเปรียบเทียบค่าสถิติที่คำนวณได้กับค่าวิกฤต ถ้าค่าคำนวณที่ได้มากกว่าค่าวิกฤตจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง โดยกระทำซ้ำๆ กันในแต่ ละสถานการณ์ที่ศึกษา จำนวน 1,000 รอบ และนับจำนวนครั้งของการปฏิเสธสมมติฐานว่าง

2. ในกรณีที่อัตราส่วนของค่าเฉลี่ยเป็น 1:1:1 หรือ 1:1:1:1 หรือ 1:1:1:1:1 จะเป็นการหาค่าความน่าจะเป็นของการปฏิเสธสมมติฐานว่าง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นจริง (นั่นคือค่าเฉลี่ยเท่ากันทุกประชากร) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การคำนวณค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 จะคำนวณได้โดยการนับจำนวนครั้งของการปฏิเสธสมมติฐานว่างหารด้วยจำนวนครั้งของการทดลอง 1,000 ครั้ง จากนั้นนำค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการทดลองนี้ ξ เปรียบเทียบกับค่า α ที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้เกณฑ์ในการควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ของแบรดลีย์ (Bradley) ดังนี้

- ระดับนัยสำคัญ (α) 0.01 ถ้า ξ มีค่าอยู่ระหว่าง (0.005, 0.015) จะถือว่าตัวสถิติทดสอบนั้นสามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้

- ระดับนัยสำคัญ (α) 0.05 ถ้า ξ มีค่าอยู่ระหว่าง (0.025, 0.075) จะถือว่าตัวสถิติทดสอบนั้นสามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้

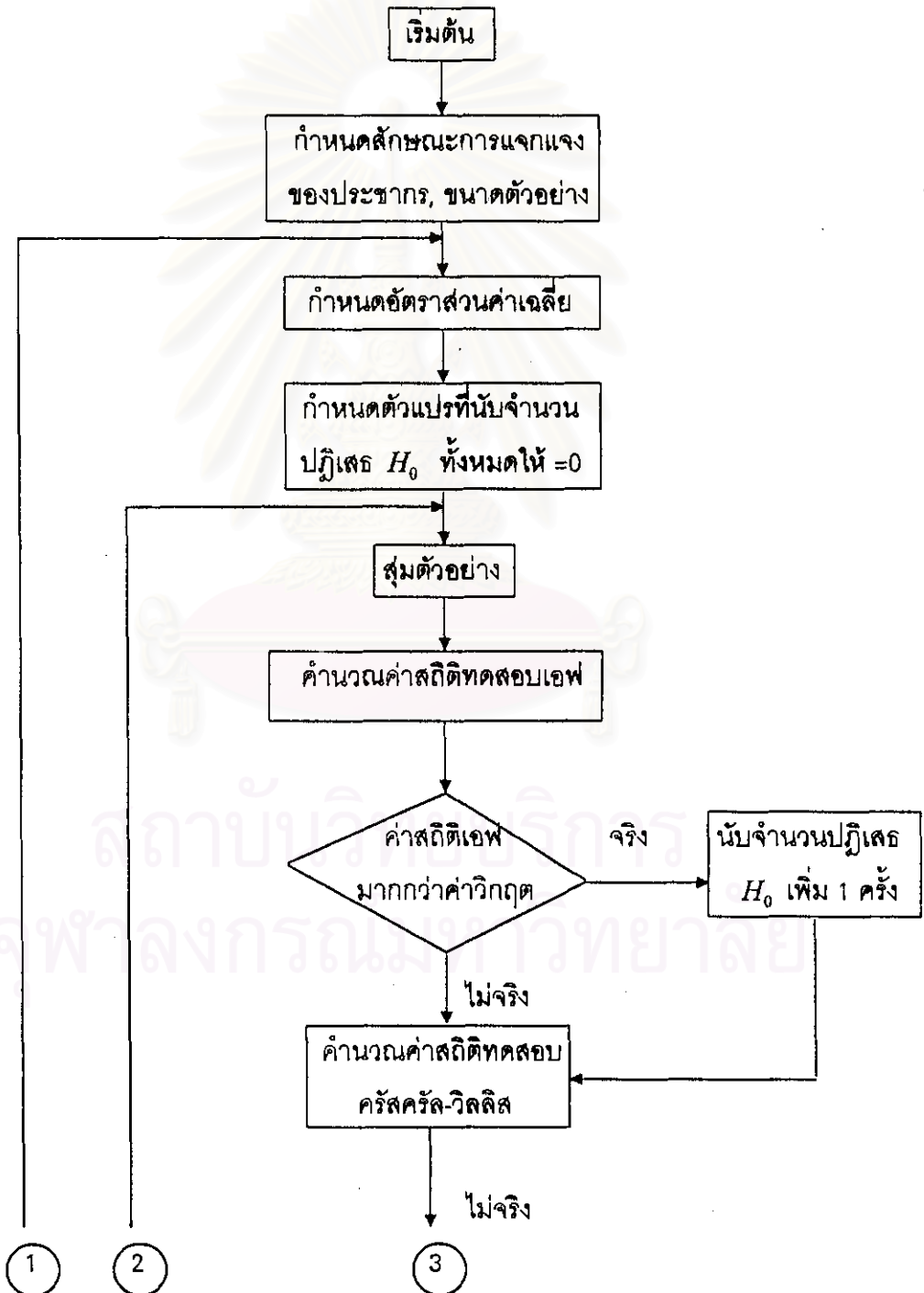
- ระดับนัยสำคัญ (α) 0.10 ถ้า ξ มีค่าอยู่ระหว่าง (0.050, 0.150) จะถือว่าตัวสถิติทดสอบนั้นสามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้

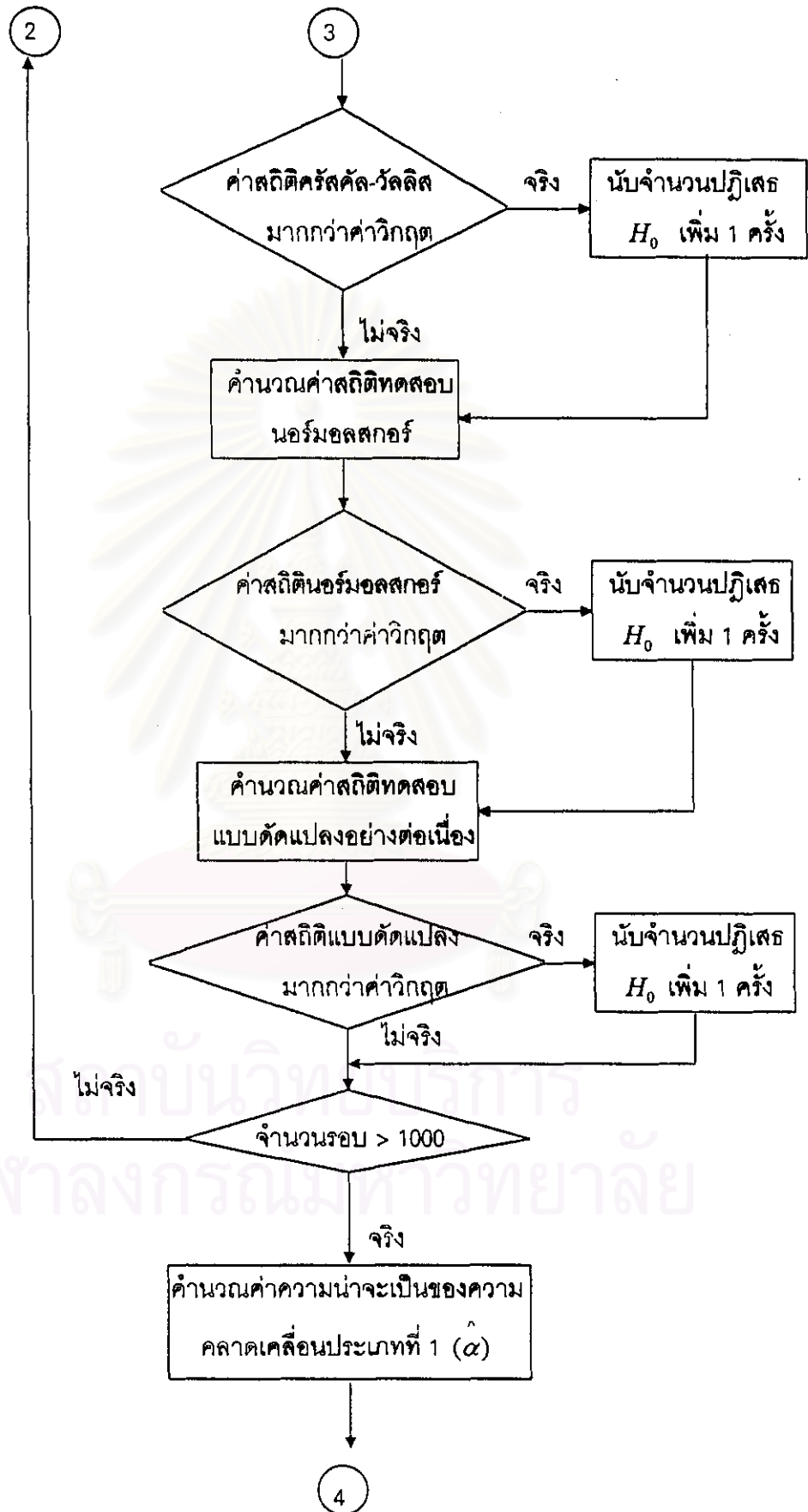
ส่วนในกรณีที่อัตราส่วนของค่าเฉลี่ยประชากรมีค่าไม่เท่ากัน จะเป็นการหาค่าอำนาจการทดสอบของตัวสถิติทดสอบ กล่าวคือหาค่าความน่าจะเป็นของการปฏิเสธสมมติฐานว่าง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นเท็จ

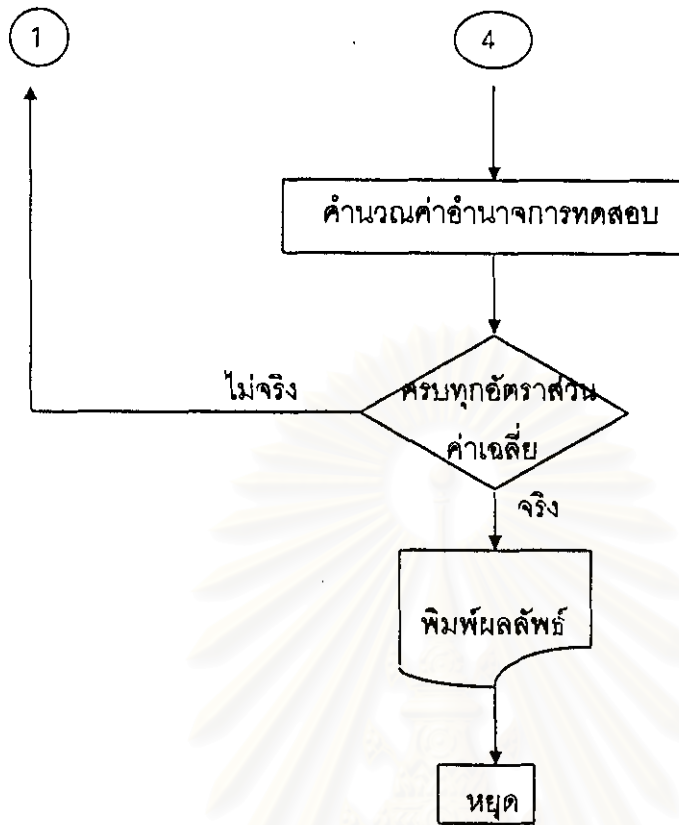
3. ในการคำนวณค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และค่าอำนาจการทดสอบ จะกระทำทุกๆ สถานการณ์ที่กำหนดในแผนการทดลอง

3.3 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

ในการวิจัยนี้ใช้โปรแกรมภาษาฟอร์แทรน 77 ในการคำนวณค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบ ขั้นตอนในส่วนของโปรแกรมอธิบายเป็นลำดับขั้นตอนได้ดังนี้

รูปที่ 3.6 แสดงขั้นตอนทั่วไปในการคำนวณความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และค่าอำนาจการทดสอบ